

СТАНОВИЩЕ

от доцент доктор Георги Димов Георгиев

ПН 3.7. „Администрация и управление“

катедра „Индустиален мениджмънт“

Технически университет – София, филиал Пловдив

на дисертационния труд на

Гулбану Турмаханова Досбердиева

**„Методология за повишаване на ефективността на мениджмънта в
стоматологичните клиники на Казахстан“,**

представен за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,

професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ при

Висше училище по сигурност и икономика - Пловдив

Пловдив

2024

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Видно и от заглавието, дисертационният труд е посветен на изследване на ролята, мястото и повишаването на ефективността на мениджмънта на стоматологичните услуги в Казахстан. В условията на увеличаваща се конкуренция от страна на държавните и частни стоматологични структури, ефективността на управлението им се превръща в стратегически фактор за тяхното устойчиво развитие. Особено важен е този фактор за държавните клиники, които според автора са под 10%, но са основните организации оказващи безплатна медицинска помощ на социално слаби пациенти.

Научният интерес на Гулбану Турмаханова Досбердиева към тази проблематика е продиктувана и от собствен опит. Тя е с дългогодишен професионален опит като стоматолог и с преки познания за актуалното състояние на проблема за ефективността на мениджмънта в стоматологичните клиники на Казахстан .

2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Представеният за становище дисертационен труд е структуриран в четири глави. Освен това той включва въведение, заключение, изводи, практически препоръки, списък на приносите, библиография и приложение. Общият му обем е от 203 страници. Библиографията се състои от 211 източници, от които 27 са електронни, а 79 са на чужд език. Големият брой литературни източници анализиращи разглеждания проблем са индикатор за доброто познаване на състоянието на проблема от страна на автора. Текстът е добре илюстриран с 23 фигури и 30 таблици.

Първата глава на дисертационния труд е посветена на изследване на теоретичните основи на управлението на медицинските организации. Направен е исторически преглед на основни теоретични концепции за организационно управление. Посочени са характеристиките на чуждестранните практики по управление на здравеопазването, които отчитат спецификата в управлението на медицинските организации. Акцентира се върху представянето и анализирането на управленските механизми за повишаване ефективността на дейността в медицинските организации в

съвременните условия. Разгледани са позиции на различни автори относно критериите за качество на медицинската услуга. Изследвани са и различни съществуващи методологии, които се прилагат с цел повишаване ефективността на управлението в съвременните лечебни заведения.

Втората глава е със скромен обем от 6 страници. В нея е представена методологията и методиката на дисертационното изследване. Избрано е проучването да се проведе на четири етапа. Селектираният инструментариум позволява да се покажат същността и проблемите свързани с ефективността на управлението на стоматологичните клиники.

В трета глава, с обем от 55 страници, е анализирана ситуацията в Казахстан и е оценено качеството на управление на държавните стоматологични организации, посредством социологическо проучване сред хора на мениджърски позиции. Направен е анализ на функционалния модел на управление и е разработена карта за неговата оценка, на базата на резултатите от отговорите на респондентите. Идентифицирани са основни проблемни области в управлението. Наред с това са анализирани факторите, които влияят на качеството на управление на държавните стоматологични клиники. За да се оцени ефективността на управлението е направено проучване на удовлетвореността на клиентите от качеството на стоматологичната помощ в държавните клиники. Получените резултати и направените изводи и оценки са добра основа за постигане на целите и задачите на дисертационното изследване.

Четвърта глава, с общо 55 страници, представя предложената методологията за повишение качеството и ефективността на управлението в държавните стоматологични клиники. Проведено е социологическо проучване със 150 стоматолози и 120 медицински сестри, във връзка с изследване на степента им на удовлетвореност. Формулирани са препоръки за по-ефективно функциониране на държавните стоматологични клиники.

Като цяло може да се отбележи, че дисертационният труд е сравнително добре изследване, съобразено с целта и поставените задачи.

3. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

В дисертацията могат да се посочат две групи научни приноси, за които претендира Гулбану Турмаханова Досбердиева.

Към първата група на научните приноси може да отнесем:

- a) систематизиране и доразвитие на теоретичните постановки за управление на стоматологичните клиники, съобразени с условията в Казахстан;
- b) дефиниране на понятието технология за усъвършенстване на управленския процес в стоматологичните клиники, включващо анализ, планиране, координация, мотивация и контрол на ресурсите с цел задоволяване на потребностите от стоматологични услуги;
- c) разработена система за оценка на моделите на управление в държавните стоматологични клиники.

Към втората групата на научно-приложните приноси могат да се включат:

- a) разработена методология за повишаване на ефективността в държавните стоматологични клиники за повишаване на качеството на стоматологичните услуги;
- b) формулирани конкретни насоки за повишаване ефективността на управлението в държавните дентални клиники.

Приемам, че претендираните в дисертационния труд приноси са реално постигнати.

4. Критични бележки

Нямам съществени критични бележки към представената дисертация.

Разработката би спечелила, ако беше по-добре и по-балансирано структурирана от гледна точка на обема на отделните глави.

Препоръчвам на Гулбану Турмаханова Досбердиева в бъдеще да популяризира научните резултати, чрез публикации в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus /Web of Science).

5. Заключение

Предложеният за защита дисертационен труд на Гулбану Турмаханова Досбердиева е в съответствие с разпоредбите на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и правилниците на Висшето училище по сигурност и икономика.

Дисертационният труд е завършено изследване с определени научни и научно-приложни резултати и отговаря на изискванията за получаване на образователна и научна степен „доктор”.

6. Оценка на дисертационния труд

Отчитайки постигнатите резултати и показаните знания и умения давам **положителна оценка** на дисертационния труд на тема „Методология за повишаване на ефективността на мениджмънта в стоматологичните клиники на Казахстан“. Предлагам на уважаемите членове на научното жури да вземат решение за присъждане на **Гулбану Турмаханова Досбердиева на научната степен „доктор” в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“**.

31.10.2024

Пловдив

Рецензент:

(доц. д-р Георги Георгиев)